

РІВНЕНСЬКИЙ
ДЕРЖАВНИЙ
ГУМАНІТАРНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

ФАКУЛЬТЕТ
ДОКУМЕНТАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ
МЕНЕДЖМЕНТУ
ТЕХНОЛОГІЙ ТА ФІЗИКИ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ ПРОФЕСІЙНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

МАТЕРІАЛИ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ

27 квітня 2023 року

УДК: 373.5.015.311:331

А 78

Затверджено і рекомендовано до друку рішенням вченої ради факультету документальних комунікацій, менеджменту, технологій та фізики РДГУ (протокол №5 від 23 травня 2023 р.).

А Актуальні проблеми модернізації професійно-педагогічної підготовки освіти в контексті євроінтеграційних процесів: матеріали Всеукраїнської Інтернет-конференції (26-27.04.2023 р.) / упорядники: С.В. Лісова, Ю.В. Фещук, О.А. Герасименко, Н.В. Дупак, Н.В. Симонович, О.І. Шурин. Рівне: РДГУ, 2023. 128 с.

До збірника матеріалів увійшли доповіді Всеукраїнської Інтернет-конференції з теми “Актуальні проблеми модернізації професійно-педагогічної підготовки освіти в контексті євроінтеграційних процесів”, яка була проведена 26-27 квітня 2023 року на кафедрі професійної освіти, трудового навчання та технологій РДГУ спільно з працівниками Сарненського педагогічного фахового коледжу РДГУ, ВКНЗ “Володимир-Волинський ПК ім. А.Ю. Кримського”, РМЦТУМ Рівненської міської ради, Комунального закладу “РОЦНТТУМ” Рівненської обласної ради.

Матеріали можуть бути корисними науковцям, практичним працівникам, вихователям, вчителям, викладачам та студентам закладів вищої, професійної, загальної середньої та позашкільної освіти.

Схвалено кафедрою професійної освіти, трудового навчання та технологій Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 5 від 18 травня 2023 р.).

За достовірність фактів, дат, назв і т. п. відповідають автори статей.

© РДГУ, СПК,
РМЦТУМ, 2023

УДК: [373.5.016:331]:373.5.015.311

*Оксана Андріївна Саванчук,
викладач технічних дисциплін
ВСП «Сарненський педагогічний фаховий коледж»
Рівненського державного гуманітарного університету,
(м. Сарни, Україна)*

РОЛЬ ГРАФІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ТА ДИЗАЙНУ У СТАНОВЛЕННІ МОЛОДОГО ВЧИТЕЛЯ ТЕХНОЛОГІЙ

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими та практичними завданнями. Входження освіти України в європейський простір, виведення її на рівень світових стандартів супроводжується як оновленням вимог до загальноосвітньої підготовки учнів, до її практичної спрямованості, так і до підготовки майбутнього вчителя. Проблема полягає у потребі вдосконалення графічної та дизайнерської підготовки майбутніх учителів технологій відповідно до вимог суспільства та трудової естетичної підготовки підростаючого покоління, так як графічна підготовка та дизайн в технологічній освіті відіграють важливу роль, оскільки ці знання та навички стали надзвичайно важливими для більшості сучасних професій.

Графічні навички та навички з дизайну необхідні в різних сферах, включаючи рекламу, маркетинг, дизайн веб-сайтів, графічний дизайн та багато інших. У той же час, технології швидко змінюються, тому важливо, щоб студенти технологічного напрямку мали змогу вивчати найсучасніші інструменти та технології, що дозволить їм бути конкурентноздатними на ринку праці [1].

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спирається автор, виділення невирішених частин загальної проблеми, котрим присвячується означена стаття. Останні дослідження та публікації зосереджуються на ролі графічної підготовки та дизайну у процесі навчання трудового навчання, а також на впливі цих інструментів на якість та ефективність навчального процесу. Проблеми графічної підготовки майбутніх фахівців дизайн-технологій присвячено дослідження О. Баніт, В. Іванова, А. Короля, М. Курача, О. Літковець, М. Постнікова, І. Цідило.

Досліджували основи дизайн-освіти такі науковці, як С. Кожуховська, Є. Клімов, О. Куліков, Н. Конишева, Л. Малиновська, В. Наумов, В. Пузанов, В. Розін, В. Сидоренко, Є. Ткаченко, які вважать, що дизайн-освіта ХХІ століття має орієнтувати майбутніх фахівців дизайну не лише на пізнання цілісного світу, але й на проектування нової реальності, у якій би краса із доцільністю стали основою архітектонічної творчості, просторового формотворення художників-конструкторів у різних напрямках життєдіяльності українського суспільства.

Постановка завдання. Дослідити роль графічної підготовки та дизайну у становленні вчителя трудового навчання та визначити, як використання цих інструментів може сприяти покращенню якості освітнього процесу.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Технологічна освіта є ключовою складовою для підготовки молоді до майбутніх професій, пов'язаних з інформаційними технологіями, дизайном та графічною підготовкою. В контексті сучасної культури інформації та дизайну де графіка та візуальна комунікація є необхідними для досягнення успіху в бізнесі, маркетингу та рекламі, навички графічної підготовки та дизайну є важливими для будь-якої професії. А особливо для компетентного вчителя технологій.

Графічна компетентність – це інтегративна здатність особистості до діяльності, що базується на графічних знаннях, уміннях та навичках, та готовність застосовувати їх у графічній професійно-орієнтованій діяльності [2].

Графічна компетентність є важливою складовою у підготовці молодого вчителя трудового навчання, оскільки вона дозволяє ефективно використовувати графічні засоби для передачі інформації та розвитку навичок у здобувачів освіти, покращує комунікацію з іншими напрямками діяльності та робить процес навчання більш цікавим та зрозумілим [2].

Існує багато програмних засобів, які допомагають здобувачам освіти опанувати графічну грамотність. Ось деякі з них:

Adobe Creative Suite – це набір програм для роботи з графікою, який включає Photoshop, Illustrator, InDesign, та інші. Вони допомагають створювати високоякісні графічні зображення, дизайни та ілюстрації.

SketchUp – це програма для моделювання 3D-об'єктів, яка дозволяє створювати складні конструкції та дизайн-проекти. Вона легка у використанні та дозволяє швидко створювати детальні 3D-моделі.

Canva – це онлайн-інструмент для дизайну, який дозволяє створювати красиві графічні зображення, постери, презентації та інше. Canva має безкоштовний та платний варіанти використання.

AutoCAD – це програма для проектування та моделювання 2D-та 3D-об'єктів. Вона широко використовується в інженерній та архітектурній галузі, а також в галузі виробництва.

Inkscape – це вільний та безкоштовний редактор векторної графіки. Він дозволяє створювати векторні графічні зображення, логотипи та ілюстрації [3].

Ці програмні засоби допомагають здобувачам освіти опанувати графічну грамотність, дають змогу розвивати навички роботи з графікою та дизайном, а також створювати професійні графічні зображення та дизайн виробів, елементів дизайну інтер'єрів. Важливо зазначити, що для ефективного використання цих програм необхідно мати базові знання та навички роботи не лише з комп'ютером, а також мати знання з основ графіки, колірної гами, композиції, включаючи перспективу, тінь, світло, та пропорції щоб відтворювати свої ідеї на папері або

екрані. Крім того, вчителі трудового навчання повинні мати навички креслення та дизайну, щоб створювати технічні малюнки та схеми, які використовуються в процесі вивчення різних видів трудової діяльності.

Відповідно стандартів освіти, вчителі мають знати та вміти застосовувати різні методи та можливості ІТ сфери як засобу графічної підготовки, які допоможуть ефективно викладати матеріал, допоможуть створювати візуальні матеріали для уроків та проектів, створювати професійні, графічні рішення для різноманітних задач, удосконалювати комунікативні процеси під час проектування дизайн-контенту, що допоможе учням краще зрозуміти предмет та зацікавити підрастаюче покоління, адже у дизайнерській діяльності закладений пошук, креативні ідеї, інтуїтивні акти, робота свідомих та несвідомих елементів, експериментування, що в сукупності й стимулюють прояв здібностей та потяг до творчості. Для виконання поставлених завдань доречним є розгляд використання дизайн-орієнтованих завдань на уроках трудового навчання як виду педагогічних прийомів навчання. Слід звернути увагу на те, що саме дизайн-орієнтовані завдання відкривають великі можливості для прояву здібностей до дизайнерської діяльності, просторового мислення, емоційно-образного сприйняття дійсності, стимулюють інтелектуальний розвиток здобувачів та вміння користуватися своїми знаннями, застосовувати їх у своїй практичній діяльності [4].

Нижче наведено кілька причин, чому дизайн важливий для молодого вчителя трудового навчання:

- Створення навчальних матеріалів.

Молодий вчитель трудового навчання повинен вміти створювати ефективні навчальні матеріали, які будуть цікавими та зрозумілими для учнів. Дизайн допомагає створювати матеріали з привабливим виглядом та легким читанням.

- Використання технологій.

У сучасному світі технології відіграють важливу роль у навчанні. Молодий вчитель трудового навчання повинен бути здатний використовувати різні технології, які допоможуть зробити навчання більш ефективним. Дизайн допомагає створювати привабливі та зрозумілі інтерфейси для програм та інших технологій.

- Створення проектів.

Трудове навчання зазвичай передбачає створення різних проектів, які можуть включати дизайн елементів. Молодий вчитель повинен вміти розробляти та виконувати проекти, які будуть не тільки функціональними, а й привабливими.

Крім того, графічна компетентність та основи дизайну важливі для ефективної комунікації з іншими фахівцями у галузі трудового навчання, такими як архітектори, дизайнери, програмісти та інженери. Це дозволяє викладачам легко обмінюватися ідеями та практичним досвідом з колегами.

Крім того, дизайн є ключовим елементом розробки веб-сайтів та додатків, що робить навички графічного дизайну ще більш актуальними для студентів, які хочуть займатися розробкою програмного забезпечення. Навчання дизайну може допомогти студентам розуміти, як розробляти інтерфейси користувача, взаємодії та функціональність додатків, що покращує якість та ефективність програм [5].

Висновки з даного дослідження та перспективи подальших розвідок у даному напрямку. Отже, в результаті проведеного дослідження можна побачити, що роль графічної підготовки та дизайну в технологічній освіті є великою, оскільки ці навички важливі для різних професій та є ключовим елементом успішної кар'єри в сучасному світі, тим паче є важливою складовою у підготовці молодого вчителя трудового навчання, оскільки вона дозволяє ефективно використовувати графічні засоби для передачі інформації та розвитку навичок учнів, покращує комунікацію з іншими фахівцями, та робить процес навчання більш цікавим та зрозумілим. Відбувається розвиток уяви, просторового, наочно-образного та емоційного мислення, удосконалюється точність площинного і тривимірного окоміру, повнота і емоційність сприйняття, повною мірою відбувається розвиток композиційних здібностей, що є дуже доречним при формуванні задуму проєкту та послідовному втіленню його у життя, учень більш детально ознайомлюється з технологічною послідовністю виконання свого проєкту, обґрунтовує свій вибір виробу та допоміжних до нього матеріалів, вчиться рекламувати, подавати своє творіння, естетично, художньо та культурно збагачується.

Список використаних джерел:

1. Дизайн-освіта і графіка в системі сучасної освіти та мистецтві. *Гуманітарний вісник ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди»*. 2012. С. 17-21.
2. Гончаренко С. У. Український педагогічний словник. Київ : Либідь, 1997. 374 с.
3. Горбатюк Р. Досвід використання комп'ютерної графіки у процесі навчання студентів за індустріально-педагогічними спеціальностями. *Наукові записки Тернопільського державного пед. ун-ту ім. В. Гнатюка*. Серія : Педагогіка. 2000. Вип. 10. С. 58-61.
4. Данилова В. І. *Розвиток творчих компетентностей учнів через використання інтерактивних методик і технологій навчання*. Тернівка : Відділ освіти Тернівського міськвиконкому КЗ «СЗШ №4», 2011. 64 с.
5. Максименко Г. Є. *Формування художньо-графічних умінь майбутніх дизайнерів у процесі вивчення фахових дисциплін*: автореферат дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.04 – теорія та методика професійної освіти / Г. Є. Максименко. Київ, 2009. 20 с.

ЗМІСТ

Бірук Н.П. Реалізація технології проектного навчання у процесі трудової підготовки учнів наукового ліцею.	3
Герасименко О.А., Байрак Ю.А. Теоретичні аспекти розвитку уміння виготовлення виробів декоративно-прикладного мистецтва в учнів 10-11 класів на уроках технологій з використанням інструктажів.	6
Герасименко О.А., Грицина І.М. Базові засади розвитку творчої уяви в учнів 10-11 класів на уроках профільного навчання з використанням методів проєктування.	11
Герасименко О.А., Коваль В.В. Теоретичні основи формування практичних навичок втілення проектного задуму в учнів старшої школи в процесі профільного навчання з використанням мультимедійних засобів.	17
Герасименко О.А., Савчук М.С. Характерні особливості розвитку компетентності культурного самовираження в учнів старших класів на уроках технологій з використанням практичних методів навчання.	24
Дунак Н.В. Формування практичної компетентності майбутніх фахівців з готельно-ресторанного обслуговування у процесі професійної підготовки у вищому навчальному закладі.	27
Лісова С.В. Особливості функціонування єдиного освітнього простору в епоху інтеграції і глобалізації освітніх систем.	31
Мойсеєць К.В. Організація дистанційного навчання при викладанні фахових дисциплін спеціальності 014 Середня освіта (Трудове навчання та технології).	35
Павленко В.В. Технологічна карту уроку “Технології”: проблеми розробки.	39
Пісна Т.М. Імідж як складова індивідуального стилю діяльності сучасного викладача.	45
Саванчук О.А. Роль графічної підготовки та дизайну у становленні молодого вчителя технологій.	48
Савченко Л.О. Педагогічна діагностика оцінювання якості знань студентів у закладах освіти.	52
Савчук П.П., Петрівський Я.Б., Савчук Л.А. До питання про якість професійної підготовки фахівців у ЗВО.	48
Симонович Н.В. Методика професійного та профільного навчання майбутніх фахівців готельно-ресторанної справи як педагогічна проблема.	58
Симонович Н.В., Гуцалюк С.В. Теоретичні основи розвитку загально-трудова умінь учнів 8-9 класів на уроках трудового навчання із використанням дидактичних ігор.	63
Симонович Н.В., Мельник М.А. Теоретичні основи формування проєктно-технологічної компетентності учнів 10-11-х класів при вивченні предмету “Технології”.	68
Симонович Н.В., Ярмолка Н.В. Теоретичні основи формування інформаційно-цифрової компетентності учнів 10-11-х класів при вивченні предмету “Технології”.	73

Фещук Ю.В., Борейко Н.С. Теоретичні аспекти розвитку графічних вмій учнів старших класів на заняттях предмету “Технології” з використанням практичних методів.	79
Фещук Ю.В., Глемба М.Б. Теоретичні основи розвитку просторового мислення учнів старшої школи на уроках креслення з використанням графічних задач.	84
Фещук Ю.В., Зайко М.О. Теоретичні аспекти розвитку екологічної грамотності учнів старших класів на заняттях профільного навчання засобами інформаційно-цифрових технологій.	88
Фещук Ю.В., Мосійчук С.А. Теоретичні аспекти формування графічної компетентності учнів закладів професійно-технічної освіти з використанням інформаційно-комунікаційних технологій.	93
Фещук Ю.В., Шоботенко Р.О. Теоретичні основи організації самостійної роботи учнів старших класів на заняттях профільного навчання засобами інформаційно-комунікаційних технологій.	98
Шурин О.І. До питання професійної підготовки майбутніх фахівців сфери обслуговування.	101
Шурин О.І., Войтович Т.М. Актуальний стан розвитку критичного Мислення учнів 8-9 класів на уроках трудового навчання.	104
Шурин О.І., Волошук В.В. Розвиток творчого потенціалу учнів старшої школи в процесі профільного навчання.	112
Шурин О.І., Жабчик В.Б. Теоретичні основи розвитку професійно-пізнавальних інтересів учнів 10-11 класів на уроках технологій з використанням інноваційних методів навчання.	117
Шурин О.І., Жупило О.Л. Формування дизайнерських знань та умінь учнів 10-11 класів в процесі профільного навчання.	121
Відомості про авторів.	126

ПОТНТ

Наукове видання

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ
ПРОФЕСІЙНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ
ОСВІТИ В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ
ПРОЦЕСІВ**

**Матеріали Всеукраїнської Інтернет-конференції
(26-27 квітня 2023 р.)**

Упорядники: *Світлана Валеріївна Лісова,
Юрій Вікторович Фещук,
Олександр Анатолійович Герасименко,
Надія Василівна Дупак,
Наталія Василівна Симонович,
Олена Іванівна Шурін.*

Друкується без редакційної правки

Технічний редактор: Т.К. Хильчук,
Коректор: Н.Р. Скачук.

Здано до набору 15.03.2023 р. Підписано до друку 24.05.2023 р.
Формат 60x84 1/8. Папір офсетний № 1. Гарнітура Times New Roman.
Друк різнографічний. Ум. друк. арк. 9,79.
Обл. вид. арк. 4,55. Замовлення № 218/1. Наклад 100.

Адреса: 33028 м. Рівне, вул. Пластова, 39
Рівненський державний гуманітарний університет,
кафедра професійної освіти, трудового навчання та технологій
(тел. 0362-40-75-80; e-mail: kpotnt@rshu.edu.ua)